

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

11 iulie 2011

55-2 Nr. 10

Domnului Dumitru PULBERE,
Președinte al Curții Constituționale

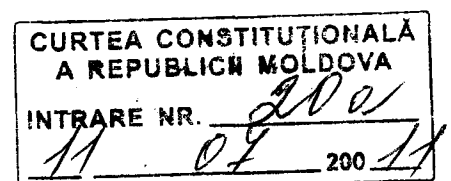
Onorată Curte,

În conformitate cu prevederile art. 135 din Constituția Republicii Moldova, art. 4 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 și 38 din Codul jurisdicției constituționale Vă remitem, alăturat, sesizarea privind controlul constituționalității unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 283-XV din 4 iulie 2003.

Anexă: Sesizarea

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte,

Serghei SÎRBU,
Deputat în Parlament

*Curtea Constituțională
a Republicii Moldova*

S E S I Z A R E

privind controlul constituționalității unor prevederi ale Hotărîrii
Guvernului nr. 667 din 08 iulie 2005 cu privire la măsurile
de realizare a Legii nr. 283-XV din 04 iulie 2003

Onorată Curte,

La data de 4 iulie 2003 Parlamentul a adoptat Legea nr. 283-XV privind activitatea particulară de detectiv și pază (în continuare – Legea nr. 283)¹. La articolul 8 alineatul (2) este prevăzut dreptul Guvernului de a stabili „Obligațiile personalului de pază, ale conducătorilor de organizații, condițiile de pază a transportului unor valori importante”, iar alte dispoziții abilitază Guvernul cu dreptul de a stabili și alte condiții necesare pentru implementarea Legii nr. 283. În scopul implementării normelor menționate, la data de 08 iulie 2005, Guvernul a adoptat Hotărîrea nr. 667 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 283-XV din 04 iulie 2003 (în continuare – Hotărîrea nr. 667)². În punctul 3 din Anexa nr. 5 la Hotărîrea nr. 667 intitulat Condițiile de pază a transporturilor unor bunuri și valori importante, Guvernul a stipulat că „Paza transporturilor valorilor importante ce constau din sume de bani și exercitarea pazei pentru încasare se permite numai subunităților interioare de pază proprie ale băncilor și efectivelor de poliție”. La o comparație, chiar și sumară, a acestor două texte constatăm că prin instituirea monopolului pentru poliție asupra activităților de pază a transporturilor valorilor importante și a

¹ M.O., 2003, nr. 200-203/769

² M.O., 2005, nr. 98-100/748

încasărilor, Guvernul a depășit limitele stabilite în textul de lege pentru executarea căreia a fost adoptată Hotărîrea nr. 667. Norma legală abilita Guvernul cu dreptul de a stabili condițiile în care trebuie efectuată paza transportului unor valori importante și nu de a stabili subiecții care pot desfășura activitățile respective. Prin aceasta, Guvernul a încălcat și prevederile articolului 10 din Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (în continuare – Legea nr. 845)³, în care se prevede că agenții economici, indiferent de forma de organizare sunt „...în drept să practice orice gen de activitate...” și orice excepții de la această regulă pot fi stabilite doar prin lege și nu prin hotărîri ale Guvernului. Lista genurilor de activitate care pot fi desfășurate exclusiv de întreprinderile de stat a fost stabilită în articolul 10 alin. (2) al Legii nr. 845. Nici această normă și nici o altă lege nu abilitază Guvernul cu dreptul de a institui monopolul întreprinderilor de stat în alte domenii, decît cele expres stipulate în lege. Din contra, prin articolul 5 din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (în continuare – Legea nr. 235)⁴, Legiuitorul a menționat, încă o dată, în mod expres că actele normative ale Guvernului pot fi invocate doar în cazul în care au fost adoptate în limitele de reglementare stabilite prin lege în mod expres pentru fiecare caz aparte.

Prin adoptarea normei contestate, Guvernul a încălcat prevederile articolelor 1 alin. (3) și 6 și 102 alin. (2) din Constituție.

Potrivit articolului 1 alin (3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept, ceea ce înseamnă că întreaga viață socială în stat este guvernată de lege, în care nici o autoritate publică și nici o persoană fizică sau juridică nu poate fi mai presus de lege⁵.

Chiar dacă nu există o definiție exactă a acestui concept la nivel internațional și național este unanim recunoscut că aceasta include exigența principiului legalității (supremația legii).

Legalitatea presupune respectarea legii. Această cerință se aplică nu doar persoanelor individuale, ci și autorităților. În partea ce se referă la autorități,

³ Monitor, 1994, nr. 2/33

⁴ M.O., 2006, nr. 126-130/627

⁵ Hotărîrea Curții Constituționale nr. 40 din 22 decembrie 1997

legalitatea le obligă să acționeze în limita competențelor care le-au fost atribuite. Cu alte cuvinte principiile statului de drept obligă Statul, în cazul nostru Guvernul, să acționeze în limitele legii. Orice decizie trebuie să respecte limitele stabilite de lege. Aceste două elemente, acțiunea în baza legii și în limitele impuse de lege, împiedică Statul să facă abuz de puterea de care dispune.

Deși majoritatea autorilor consideră că separarea și colaborarea puterilor este un element indispensabil al conceptului statului de drept, Constituția Republicii Moldova a stipulat, în mod expres, în articolul 6 că "În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției". Prin această normă constituțională s-a consfințit, în mod expres, că în Republica Moldova competența de a adopta acte prin care să se stabilească limitele drepturilor și obligațiilor persoanelor de drept privat și a celor de drept public revine puterii legislative în persoana Parlamentului. Guvernului, în calitate de deținător al puterii executive, îi revine sarcina de a asigura implementarea legilor, fără însă a putea să adopte acte prin care să se instituie drepturi și obligații în sarcina persoanelor de drept privat sau de drept public. Acest fapt nu rezultă doar din interpretarea conceptului de stat de drept și de separare a puterilor în stat, ci și din textul articolului 102 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia și ținînd cont de aprecierile Curții Constituționale în jurisprudența sa, Guvernul adoptă hotărîri exclusiv pentru organizarea executării legilor. Hotărîrile Guvernului nu conțin norme juridice primare, ele nu pot fi norme general obligatorii și impersonale, ci sînt subsecvente legilor adoptate anterior de Parlament⁶. Prin instituirea monopolului poliției asupra activităților de pază a transporturilor valorilor importante și a încasărilor, Guvernul a ignorat nu doar normele din legile menționate mai sus, ci și dispozițiile constituționale care expres interzic Guvernului să adopte norme prin care se interzice desfășurarea unor activități.

⁶ Ibidem

Reieșind din cele menționate și în conformitate cu articolele 1 alin. (3), 6, 54, 102 alin. (2), 134 și 135 din Constituție și articolele 38 și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale,

SOLICIT:

Exercitarea controlului constituționalității pct. 3 al Anexei 5 din Hotărârea Guvernului nr. 667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

Cu respect,

Serghei SÎRBU,
Deputat în Parlament